

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) แบบที่เป็นการศึกษาเอกสาร (Documentary Analysis) เพื่อวิเคราะห์วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาล ในด้านปัญหาการวิจัย วัตถุประสงค์ของการวิจัย การแสดงแนวความคิด และ/หรือทฤษฎี ระเบียบวิธีวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล ประชากร และการสุ่มตัวอย่าง ประชากร และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยนี้ เป็นประชากรทั้งหมด คือ วิทยานิพนธ์ที่กระทำโดย นักศึกษาระดับปริญญาโททางการพยาบาล ตั้งแต่ปีการศึกษา พ.ศ. 2517 ถึง พ.ศ. 2527 ใน สาขาการบริหารการพยาบาล ภาควิชาพยาบาลศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 135 เล่ม สาขาการพยาบาล ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 53 เล่ม สาขาการพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 49 เล่ม และสาขาการพยาบาลสาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 27 เล่ม รวมทั้งสิ้น 264 เล่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ เป็นแบบสำรวจและจำแนกวิทยานิพนธ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ และผู้ทำวิทยานิพนธ์ ได้แก่ ชื่อเรื่อง ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์ สถานภาพของผู้ทำวิทยานิพนธ์ ปีการศึกษา สถาบันการศึกษา

ส่วนที่ 2 เป็นส่วนประกอบด้านต่างๆของวิทยานิพนธ์ที่จะทำการวิเคราะห์ ซึ่งประกอบด้วยรายการดังต่อไปนี้

2.1 ปัญหาการวิจัย ประกอบด้วย

2.1.1 ประเภทของปัญหาการวิจัย

2.1.2 ประเภทของปัญหาการวิจัยด้านการศึกษาพยาบาล

2.1.3 ประเภทของปัญหาการวิจัยด้านการบริหารพยาบาล

2.1.4 ประเภทของปัญหาการวิจัยด้านการปฏิบัติการพยาบาล

จำแนกตามเนื้อหาของการวิจัยด้านการปฏิบัติการพยาบาล ตามประโยชน์ที่มีต่องานด้านสุขภาพอนามัย และตามประโยชน์ที่มีต่อการพยาบาล เฉพาะสาขา

2.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย ประกอบด้วย

2.2.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.2.2 จุดมุ่งหมายเฉพาะของการวิจัย

2.3 การแสดงแนวความคิดและ/หรือทฤษฎีในการวิจัย ประกอบด้วย

2.3.1 การมีหรือไม่มีการแสดงแนวความคิดและ/หรือทฤษฎี

2.3.2 ประเภทของแนวความคิดและ/หรือทฤษฎี

2.4 ระเบียบวิธีวิจัย ประกอบด้วย

2.4.1 ประเภทของระเบียบวิธีวิจัย

2.4.2 ประเภทของการวิจัยเชิงบรรยาย

2.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

2.5.1 ชนิดของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.5.2 วิธีการสร้างเครื่องมือ

2.5.3 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

2.6 ประชากรและการสุ่มตัวอย่างประชากร ประกอบด้วย

2.6.1 ประเภทของประชากรและ/หรือตัวอย่างประชากร

2.6.2 สถานภาพของประชากรและ/หรือตัวอย่างประชากร

2.6.3 วิธีการสุ่มตัวอย่างประชากร

2.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การสร้างเครื่องมือ

เพื่อให้แบบสำรวจ และจำแนกวิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์โดยสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลรายละเอียดจากวิทยานิพนธ์ได้ครอบคลุมทุกด้าน ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยจึงดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสาร วารสาร ตำราไทย และต่างประเทศ รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยทางการแพทย์ในแง่มุมต่าง ๆ กัน เพื่อหาแนวความคิดของการวิจัยทางการแพทย์ที่จะนำไปสู่การพัฒนาทฤษฎีทางการแพทย์ และรายละเอียดเกี่ยวกับกระบวนการวิจัยทางการแพทย์

2. รวบรวมวิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาล จากสถาบันต่าง ๆ จำนวน 20 เล่ม ศึกษารายละเอียด วิธีการ และขั้นตอนในการทำวิทยานิพนธ์ เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดรายการที่จะทำการวิเคราะห์

3. ศึกษาระเบียบวิธีการวิเคราะห์จากหนังสือ วิทยานิพนธ์ และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์เอกสาร เพื่อนำไปสร้างแบบสำรวจ และจำแนกวิทยานิพนธ์

การปรับปรุงเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำแบบสำรวจ และจำแนกวิทยานิพนธ์ที่สร้างขึ้น ไปทดลองใช้วิเคราะห์วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาล ที่มีลักษณะต่าง ๆ กัน จำนวน 20 เล่ม เพื่อทดสอบว่า แบบวิเคราะห์นั้นสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้ครอบคลุมทุกด้าน

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำแบบสำรวจ และจำแนกวิทยานิพนธ์ที่ได้ทดลองใช้และปรับปรุง แก้ไข แล้วไปหาความตรงตามเนื้อหา (Content validity) โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 8 ท่าน ซึ่งในจำนวนนี้เป็นนักการศึกษาที่เชี่ยวชาญด้านการวิจัยทางสังคมศาสตร์ 1 ท่าน นอกจากนั้นเป็นนักการศึกษาพยาบาลที่ต้องเกี่ยวข้องกับการวิจัยทางการแพทย์ในลักษณะของการสอน การเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ/หรือเป็นผู้ที่มีผลงานด้านการวิจัยทางการแพทย์ เช่น เขียนตำรา หรือทำการวิจัยในเรื่องที่เกี่ยวกับการวิจัยทางการแพทย์ รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิเหล่านี้ผู้วิจัยได้รวบรวมไว้ในภาคผนวก การตัดสินความตรงตามเนื้อหาของแบบสำรวจ และจำแนกวิทยานิพนธ์นั้น ผู้วิจัยถือเกณฑ์ 5 ใน 8 ท่าน ของผู้ทรงคุณวุฒิยอมรับ จึงถือว่ามีความตรง

ตามเนื้อหา เมื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเสร็จ ผู้วิจัยนำผลที่ได้มาพิจารณาร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ เพื่อปรับปรุงแก้ไข ซึ่งปรากฏว่ามีการแก้ไขแต่เพียงข้อความและภาษาที่ใช้ในบางข้อ
เท่านั้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง เป็นขั้นตอน ตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. นำวิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตสาขาวิชาการพยาบาลมาศึกษาทีละฉบับ โดยการอ่าน
ครั้งแรกอ่านตลอดทั้งเล่ม เพื่อทำความเข้าใจกับเนื้อหาและกระบวนการวิจัยทุกขั้นตอน
2. อ่านครั้งที่สอง แยกอ่านเป็นบางส่วนเพื่อจำแนกส่วนประกอบของวิทยานิพนธ์แต่ละ
ฉบับ ตามรายการดังต่อไปนี้คือ ปัญหาการวิจัย วัตถุประสงค์ของการวิจัย การแสดงแนวความคิด
และ/หรือทฤษฎี ระเบียบวิธีวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล ประชากรและการสุ่มตัวอย่างประชากร
และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล เกณฑ์การตัดสินใจ ในการจำแนกส่วนประกอบเหล่านี้มีแสดงไว้
ในภาคผนวก ก.
3. เมื่อวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ครบทุกเล่มแล้ว จึงนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ด้วยตนเอง โดยใช้เครื่องคิดเลขช่วยในการคำนวณ มีขั้นตอน
การวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

1. แจกแจงความถี่ของข้อมูลแต่ละรายการ
2. หากการกระจายร้อยละของข้อมูลแต่ละรายการ โดยแยกเป็นแต่ละสถาบันและ
ทั้งสองสถาบันรวมกัน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

$$\text{สูตรร้อยละ} \quad X = \frac{n}{N} \times 100$$

X คือ ร้อยละ

n คือ ความถี่

N คือ จำนวนวิทยานิพนธ์ทั้งหมดที่นำมาวิเคราะห์